

Poul Gade

Sportsret

Lærebog og håndbog om idrættens
retsforhold

 KARNOV
GROUP

Poul Gade

Sportsret – Lærebog og håndbog om idrættens retsforhold

1. udgave/1. oplag

© Karnov Group Denmark A/S, København 2021

ISBN 978-87-619-4254-8

Omslag: Axel Surland, Ljungbyhed

Billedbureau, omslagsfoto: Ritzau Scanpix

Sats: Integra, Indien

Tryk: Drukarnia WDS Sandomierz, Polen

Denne bog er beskyttet i medfør af gældende dansk lov om ophavsret.

Kopiering må kun ske i overensstemmelse med loven. Det betyder f.eks., at

kopiering til undervisningsbrug kun må ske efter aftale med Copydan Tekst og Node.

Alle rettigheder forbeholdes.

Indholdsfortegnelse

Indholdsoversigt	5
Indholdsfortegnelse	7
Forord	15

I Del. Sportens organisation

Kapitel 1

Sportens organisation i Danmark	19
1. Sportsret	19
2. Foreningerne	21
3. DIF, DGI og Firmaidrætten	23
3.1 Danmarks Idrætsforbund (DIF)	23
3.2 Danske Gymnastik- og Idrætsforeninger (DGI)	25
3.3 Dansk Firmaidrætsforbund	26
3.4 E-sport og andre selvstændige sportsorganisationer	27
3.5 Kommercielle idrætstilbud	28
4. Statslig og kommunal støtte til idrætten	29
4.1 Udlovningsloven og folkeoplysningsloven	29
4.2 Kommunal støtte til elitesport for amatører	31
4.3 Kommunal støtte til professionel sport	32
4.3.1 Hovedreglen om forbud mod offentlig støtte til professionelle	32
4.3.2 Indirekte støtte til professionel sport	35
5. Statens og idrættens fælles institutioner	38
5.1 Team Danmark	38
5.1.1 Elitesport før Team Danmark	38
5.1.2 Team Danmarks opgaver	39
5.1.3 Støtte til specialforbund og individuel støtte	40
5.2 Aktivkomiteen	42
5.3 Medieudvalget og Sport One Danmark A/S	42
5.4 Sport Event Danmark	43
5.5 Anti Doping Danmark	43
5.6 Lokale- og anlægsfonden	44
5.7 Idrættens Analyseinstitut – “Play the Game”	45

Kapitel 2

Sportens organisation internationalt	47
1. Den olympiske bevægelse	47
1.1 Den Internationale Olympiske Komité (IOC)	47
1.2 Organisation	48
1.3 Det Olympiske Charter	49
1.4 IOC og det omgivende samfund	50
2. Den europæiske sportsmodel	54
2.1 Oversigt	54
2.2 Kendetegnet ved den europæiske sportsmodel	55
3. Den nordamerikanske sportsmodel	57

Kapitel 3

Idrættens retsinstanter	63
1. Indledning	63
2. Idrættens retsinstanter i Danmark	64
2.1 Oversigt over tvistløsningssystemet i DIF	64
2.2 Ordensudvalg og Appeludvalg	65
2.3 DIF's Appelinstant (DIF-idrættens Højeste Appelinstant).	68
3. Voldgift i dansk idræt	73
4. Court of Arbitration for Sport – CAS	75
5. De almindelige domstoles kompetence i sportsretlige sager	78
6. Tvistløsningssystemet i dansk og international fodbold.	79

Kapitel 4

Hvad er sportsret?	83
1. Gældende sportsret	83
2. Lex sportiva	84
2.1 Konkurrencereglerne	84
2.2 Disciplinærregler	84
2.3 Klubregler	85
2.4 Spilleregler	85
3. Sportsrettens internationale karakter	86
3.1 Nationale og internationale regler	86
3.2 Anvendelse af praksis fra CAS i danske sager	88
4. Almindelige retsreglers anvendelse i sportsretten	89
4.1 Fundamentale retsprincipper	89
4.1.1 Menneskerettighederne – EMRK	89
4.1.2 Nærmere om kravet om hjemmel	94

4.1.3	Public Policy og andre almenlydige retsprincipper	97
4.2	Almindelige civilretlige reglers betydning.	100
4.3	EU-rettens betydning for idrætten	103

II. Del. Konkurrencereglerne

Kapitel 5

Doping	111
1. Oversigt over dopingreglerne	111
1.1 Doping i eliteidræt.	111
1.2 Doping uden for eliteidræt	113
1.3 World Anti Doping Agency (WADA)	115
1.4 Definition af doping – reglernes anvendelsesområde.	116
2. De forskellige typer af dopingsager	118
2.1 Positiv dopingprøve – artikel 2.1.	118
2.1.1 Dopinglisten	118
2.1.2 Ansvarsgrundlag og sanktion	120
2.1.3 Bevisbyrde og bevisstyrkekrav	123
2.1.4 Praksis om Artikel 2.1	124
2.2 Anvendelse af et forbudt stof eller metode – sager uden positiv prøve, artikel 2.2.	130
2.2.1 Ansvarsgrundlag og sanktion	130
2.2.2 Praksis vedr. artikel 2.2	133
2.3 Unddrage sig, nægte eller undlade at medvirke til prøvetagning, artikel 2.3.	134
2.4 Whereabouts-overtrædelser, artikel 2.4.	135
2.5 Snyder eller forsøg på snyd med dopingkontrollen, artikel 2.5.	136
2.6 Besiddelse af et forbudt stof, artikel 2.6.	138
2.7 ”Medhjælpersagerne” – sanktioner mod støttepersoner (artikel 2.7 – 2.9)	139
2.8 Forbudt tilknytning, jf. artikel 2.10.	141
2.9 Påvirkning af vidner, jf. artikel 2.11	142
3. ADD’s kontrolarbejde og efterforskning	142
3.1 Prøvetagning og anden kontrol.	142
3.2 Biologiske pas	143
3.3 Medicinsk begrundet dispensation (TUE)	144
4. Procesreglerne – gangen i en dopingsag	145
4.1 Indledende høring	145

4.2	Dopingnævnet	147
4.3	Appel af Dopingnævnets kendelser	148
5.	Doping uden for eliteidræt	150
5.1	Dopinglovens anvendelsesområde	150
5.2	Samspillet mellem dopingloven og idrættens regler	152
5.3	Straffelovens § 191 a	154

Kapitel 6

Matchfixing.	157
1.	Indledning	157
1.1	Hvad er matchfixing?	157
1.2	Hensyn bag reglerne om matchfixing	158
1.3	Er der et problem? Og hvordan foregår det?	160
2.	DIF's Lovregulativ VIII om matchfixing	161
3.	Matchfixing for at opnå en økonomisk gevinst	164
3.1	Forsætlig manipulation af resultatet eller enkelte begivenheder	164
3.1.1	Fixede kampe	164
3.1.2	Bevisbyrde og bevisstyrkekrav	166
3.2	Forsætlig underpræstation	168
3.3	Forsætligt nederlag i en idrætskonkurrence eller dennes enkelte begivenheder	171
3.4	Forsætlig fejlanvendelse af den givne idrætsdisciplins regelsæt foretaget af dommere m.v.	173
3.5	Snyd med det udstyr, der benyttes i den enkelte sportsgren	174
4.	Manipulation af idrætsbegivenhed for sportslig gevinst	176
5.	Misbrug af intern viden (insiderinformation).	178
6.	Spil på egen konkurrence	178
7.	Gaver m.v.	180
8.	Fremgangsmåden i en sag ved matchfixingnævnet	182
9.	Straffesager om matchfixing	184
9.1	Straffelovens regler	184
9.2	Lov om integritet i idrætten	188

Kapitel 7

De specielle konkurrenceregler	191
1.	Oversigt over konkurrencereglerne	191
2.	Regler om revision af beslutninger truffet på spillepladsen/ stadion	192
2.1	Forskellen på spilleregler og konkurrenceregler	192

2.2	Hvad er en "field of play"-afgørelse?	193
2.3	Dommerafgørelser truffet i ond tro	196
2.4	Dansk praksis om regelbrud og dommerskøn	197
2.5	Praksis fra CAS vedrørende dommerskøn og regelbrud. . .	201
3.	Regler om udstyr, redskaber og beklædning	205
3.1	Oversigt over reglerne	205
3.2	Ansvar for at udstyret overholder specifikationerne	207
3.3	Nyudviklet udstyr, der ikke er forbudt	208
4.	Spilleberettigelse	210
4.1	Oversigt over regler om spilleberettigelse	210
4.2	Fremmøde – med fuldt hold	210
4.3	Kropslige krav: Køn, alder og handicap.	212
4.4	Nationalitet	216
4.5	Uafhængighed mellem klubber/hold	217
4.6	Klubskifte og karantæne.	218
5.	Udtagelse og kvalifikation.	227
6.	Op- og nedrykning.	230

Kapitel 8

Disciplinærsager	233
1. Indledning	233
2. Specialforbundenes regler om "usportslig optræden"	233
3. Utilladelig spillemåde – "serious misconduct"	235
3.1 Forskellen på "sportshandlinger" og "sportsvold".	235
3.2 Praksis i disciplinærsager om sportsvold	237
3.3 Straffesager i det almindelige retssystem	241
4. Andre typiske disciplinærsager	244
4.1 Usportslig, illoyal og usømmelig adfærd, der bringer sporten i miskredit.	244
4.2 Protester og chikane mod dommeren	247
4.3 Handlinger begået af trænere og officials.	250
4.4 Handlinger begået overfor publikum	252
4.5 Partiske dommere	254
4.6 Disciplinære foranstaltninger overfor klubber m.v.	255
4.7 Hændelser uden for konkurrence	257
4.8 Særligt om eksklusion fra foreninger	262
5. Regler om sikkerhed og orden på stadion.	264
5.1 Arrangørens (hjemmeholdets) ansvar for sikkerhed og orden.	264
5.2 Udeholdets ansvar for "egne" fans	271
5.3 Praksis fra CAS om "hooliganisme"	273

Kapitel 9

Sportsretlige tvister ved de almindelige domstole	277
1. Kan de almindelige domstole pådømme tvister fra idrættens system?	277
2. Tvister om konkurrencereglerne	278
2.1 Hovedreglen: Konkurrencereglerne skal pådømmes af idrættens retsinstanser	278
2.2 Erstatning ved frifindelse i dopingsager	282
2.3 Endelighedsbestemmelser i specialforbundets vedtægter. . .	284
3. Sager om erstatning for personskade	285
3.1 Skadevolderen og skadelidte deltager i idrætskonkurrencen.	285
3.2 Skadevolderen er dommer eller træner	288
3.3 Ansvar for arrangøren af en idrætsbegivenhed	291
3.4 Forsikring mod personskade i idræt	293
4. Ansvar for psykisk arbejdsmiljø og overgreb på sportsfolk . . .	294

III Del. Professionel fodbold

Kapitel 10

Spillerkontrakten.	301
1. Professionel fodbold i Danmark – Dansk Boldspil Union. . .	301
2. Standardkontrakten for spilleraftaler i Danmark.	302
3. Rammerne for spillerkontrakten.	304
3.1 Funktionærloven.	304
3.1.1 Fodboldspillere er ikke funktionærer.	304
3.1.2 Trænere m.v.	305
3.2 Overenskomsten	306
3.3 FIFA's krav til spillerkontrakter	307
4. Aftalens indgåelse	310
4.1 Regler om aftaleindgåelsen	310
4.2 Betingede aftaler	312
4.3 Godkendelse af aftalen	313
4.4 Fodboldagenter (Mellemmænd)	314
5. Vilkår i standardkontrakten	315
5.1 Ansættelsesformer	315
5.2 Aftaleperioden.	316
5.3 Klubbens pligter	317
5.4 Spillerens pligter	320

6. Reklame- og sponsorkontrakter	321
6.1 Personlige kommercielle rettigheder	321
6.2 Krænkelse af personlige, kommercielle rettigheder	322

Kapitel 11

Misligholdelse af spillerkontrakten	327
1. Oversigt over reglerne om misligholdelse	327
2. Klubbens misligholdelse af kontrakten	328
2.1 Manglende betaling af løn m.v.	328
2.2 Misligholdelse af andre pligter	330
2.3 Ophævelse af sportslige grunde	331
2.4 Spillerens krav på erstatning	332
3. Spillerens misligholdelse af kontrakten	335
3.1 Spillerens arbejdsydelse og sportslige niveau	335
3.2 Opførsel uden for banen	336
3.3 Udeblivelse på grund af skader eller sygdom	339
3.4 Udeblivelse som følge af karantæne/disciplinære forhold.	339
3.5 Forsinket og manglende fremmøde	341
3.6 Definitiv udeblivelse og erstatning efter RSTP, artikel 17.	342

Kapitel 12

Klubskifte	349
1. Indledning	349
2. Transfervinduet	351
3. Betaling af en overgangssum.	353
4. Træningskompensation og solidaritetsbidrag	357
4.1 Udligningsmekanismer i europæisk fodbold	357
4.2 Træningskompensation	358
4.3 Solidaritetsbidrag	360
4.4 Beskyttelse af spillere under 18 år	362
5. Klubskifte i form af låneaftaler	363
6. Mellemmænd i transferaftaler	365
7. Tredjemands rettigheder over transferindtægter.	367
8. Klubskifte som følge af klubbens nedrykning eller konkurs.	370

Kapitel 13

Klubbens organisation og økonomi	371
1. Klubbens organisation	371
1.1 Fire modeller for organiseringen af professionel fodbold.	371
1.2 Ejerstrukturen bag de professionelle klubber	373

2. Klubbens interne organisation	375
3. Tilladelse og licens til professionel fodbold	377
3.1 Nationale regler og UEFA's regler	377
3.2 Oversigt over licenssystemet	378
3.3. Særligt om de økonomiske krav	380
3.4 Dispensation og tilbagekaldelse af licens	381
3.5 Europæiske turneringer – Finansielt Fair Play	382
4. Selskabsretlig regulering	386
4.1 Almindelige selskabsretlige regler	386
4.2 Kapitalforhøjelse	387
4.3 Oplysningspligt m.v. i børsnoterede selskaber	388
5. Klubbens kommercielle rettigheder	391
5.1 Oversigt	391
5.2 Billede, kendetegn og logo	391
5.3 Rettigheder som arrangør	394
5.4 Sponsoraftaler	395
5.5. Salg af medierettigheder	396
5.5.1 Forholdet til konkurrencelovgivningen	396
5.5.2 Begivenheder af væsentlig samfundsmæssig interesse	398
5.5.3 Korte nyhedsuddrag fra store sportsbegivenheder. . .	399

Kapitel 14

Rekonstruktion og konkurs	401
1. Oversigt over DBU's regler om insolvens, rekonstruktion og konkurs	401
2. Private gældsordninger	402
3. Rekonstruktion efter konkurslovens regler	404
4. Klubbens konkurs	405
4.1 De sportslige virkninger af konkurs	405
4.2 Konkursboets ret til at indtræde i klubbens aftaler	407
Efterskrift	411
Litteraturfortegnelse	413
Forkortelser	419
Afgørelsesregister	421
Stikordsregister	427